

дание употребляватъ латинска-та азбука⁽²⁰⁾, Проче, за утвърждаване-то на христианство-то, за утвърждаване-то и разпространяване-то на словено-българска-та писменност и просвещение въ България, български народъ дължи на Седмочисленници-тѣ и на цариве-тѣ си Борисъ и синъ му Симеонъ.

Български писатели, съвременници и ученици на Седмочисленници тѣ биле: инокъ-тъ Храбръ, свещеноинокъ Григорий, свещеноинокъ-тъ Козма, Иванъ екзархъ български, който превелъ нѣколко книги и сѫчинилъ *шестодневъ* (единъ видъ тѣлкование за шестодневно-то сѫтворение на свѣта), па и самъ царь Симеонъ въ мирно време се занимавалъ съ книжнина-та. Царь Симеонъ се училъ въ Цариградъ; той изучилъ всички-тѣ тогавашни свѣтски и духовни науки. Царь Симеонъ избралъ отъ всички-тѣ сѫчинения на Ивана Златоуста сто тридесетъ и шестъ проповѣди (словѣ), превель ги отъ грѣцки на български и съ нѣкои притурки, нарѣкалъ ги изобщо *Златоструй*. Нѣ отъ какъ България подпаднала подъ грѣцко влияние, въ време-то на царя Петра, и напоконъ подъ грѣцка власть, въ време-то на царя Бориса 2-й, па като паднало подъ сѫща-та власть и западно-то българско царство, свѣршилъ се и златния вѣкъ на старо-българска-та книжнина. Додето България се е намирала подъ византийска-та власть, развитие-то на българска-та книжнина се доста спрѣло; не било вече както по-прѣди; ала слѣдъ възстановяване-то на българско-то царство отъ братя-та Петър и Асънъ, тя пакъ захватана да се развива и дала добри плодове.—Отъ

(20) Освѣнъ на словенски-тѣ племена, стаю-български езикъ станалъ не само черковенъ, ами и писменъ езикъ на румънъ-тѣ и на арнаути-тѣ, а съѣдъ падане-то на българско-то царство и турци-тѣ го употреблязали доста време като писменъ езикъ. Румънъ-тѣ употреблявахъ старо-български езикъ до около 35 години, а най-вече отказъ се сѫединихъ Влашко и Богданскоъ съ единъ джржава, подъ единъ князъ—избраний тогава Александър Иванъ Кузъ. Отъ негово-то князяване насамъ румънъ-тѣ вече захващахъ да се полагичватъ въ всѣко отношение. Севѣрнитѣ православни арнаути и до-сега употребляватъ българска-та писменност, а южнитѣ — грѣцката. Католици-тѣ арнауте (мидити-тѣ), нема сѫмнѣние, употребляватъ латинска-та, а мохамедане-тѣ арнауте — арабска-та. А пакъ не само до дето столица-та имъ била въ Одринъ, ами и отказъ я пренесле въ Цариградъ, званичниятъ писменъ езикъ на турци-тѣ биль български езикъ. Не само фермане и други султански заповѣди сѫ писани на български езикъ, ами и сношения-та на турско-то правительство, преписка-та му съ сѫсѣдни-тѣ и други джржави, сѫ ставале на български езикъ. Днешниятъ турски писменъ езикъ, сѫставенъ отъ арабски, персийски и турско-татарски езици, води потекло-то си отъ когато, въ време-то на султана Юлейманъ 1-й, дойдохъ въ Цариградъ багдатски-тѣ учени,—улеми, имами и други мохамедански законоучители и вѣроучатели.